

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA I
OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I 352-03/23-06/56

URBROJ: 517-10-2-2-23-2

Zagreb, 16. listopada 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata HEP-Proizvodnja d.o.o., OIB: 09518585079, Ulica grada Vukovara 37, HR-10000 Zagreb, u predmetnom postupku prethodne ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja vjetroelektrane Bradarića kosa“, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Izgradnja vjetroelektrane Bradarića kosa“, nositelja zahvata HEP-Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Nositelj zahvata HEP-Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za zaštitu prirode, (u daljnjem tekstu Ministarstvo), zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja vjetroelektrane Bradarića kosa“. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

Zahvatom je planirana izgradnja vjetroelektrane Bradarića Kosa. Vjetroelektrana će najvećim dijelom biti smještena na području Grada Trilja, a manjim dijelom na području Općine Cistra Provo u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Vjetroelektrana Bradarića kosa imat će 11 vjetroagregata jedinične snage u klasi do 7 MW. Zahvat također, obuhvaća i izgradnju pristupnih prometnica i putova. Ukupna duljina pristupnih prometnica i putova biti će 9,1 km. Uz rub servisnih prometnica ili iznimno izvan koridora servisnih prometnica planirano je polaganje interne kableske mreže vjetroelektrane za elektroenergetsko i komunikacijsko povezivanje vjetroagregata. Za glavni pristupni put odabran je spoj na državnu cestu D220

Čaporice-Kamensko. Osim navedenog, planirani zahvat obuhvaća i izgradnju priključka na postojeću prijenosnu mrežu. Vjetroelektrana Bradarića kosa priključit će se na postojeću 110 kV mrežu u RP 110 kV u HE Đale te je u navedenu svrhu potrebno izgraditi transformatorsku stanicu x/110 kV Bradarića kosa na lokaciji vjetroelektrane, postaviti 110 kV DV između transformatorske stanice Bradarića kosa i RP 110 kV HE Đale te opremiti 110 kV vodno polje u RP 110 kV Đale za prihvat DV-a iz TS Bradarića kosa.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. S obzirom na karakteristike, tehničko rješenje i smještaj zahvata u prostoru, područja ekološke mreže na koja bi zahvat, zbog velikih areala kretanja ciljnih vrsta, potencijalno mogao imati utjecaj su: Područja očuvanja značajna za ptice (POP) HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora (udaljeno oko 15 km), HR1000029 Cetina (udaljeno oko 9,5 km) i HR1000028 Dinara (udaljeno oko 7,5 km) i Područja očuvanja značajni za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000028 Dinara (udaljeno oko 7,5 km), HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem (udaljeno oko 13 km) i HR2001352 Mosor (udaljeno oko 15 km).

Negativan utjecaj vjetroelektrana se uglavnom očituje kao direktno stradavanje ptica i šišmiša na lopaticama (i stupovima) vjetroagregata, izbjegavanje boravka u području oko vjetroagregata (prvenstveno ptice i velike zvižeri) i promjena migracijskih puteva ptica i šišmiša. S obzirom na to da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže, neće doći do gubitka ciljnih stanišnih tipova, ali se utjecaji mogu očekivati na ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže koje imaju veliki radijus kretanja i/ili kojima lokacija zahvata predstavlja migracijsku rutu.

Lokacija zahvata nalazi se na području rasprostranjenosti ciljne vrste vuka. Područje zahvata nalazi se unutar areala čopora vukova „Umovi“. Areal vučjeg čopora „Umovi“ rubno ulazi u POVS HR5000028 Dinara. Također, osim POVS-a HR5000028 Dinara, vuk predstavlja ciljnu vrstu i POVS-a HR2001352 Mosor. Istraživanjem ponašanja vukova tijekom izgradnje i rada vjetroagregata pokazalo se da tijekom izgradnje vukovi sasvim izbjegavaju područje radova, ali se nakon puštanja objekata u rad, vukovi mogu ponovo početi pojavljivati u području oko vjetroagregata, ali ne bliže od 500-1000 m, dok mjesta za reprodukciju smještaju najmanje 2000 m udaljeno od vjetroagregata. (Alvaras, F., Rio-Maior, H., Roque, S., Nakamura, M., Cadete, D., Pinto, S., Petmcci-Fonseca, F., 2011. Assessing ecological responses of wolves to wind power plants in Portugal: methodological constrains and conservation implications. In Conference on Wind energy and Wildlife impacts 2-5 May 2011, May, R., Bevanger, K., eds. (Trondheim, Norway, NINA), 140 p; Alvaras, F., 2013. Wolves and wind power turbines in Portugal). S obzirom na navedeno, ne može se isključiti mogućnost da će ciljna vrsta vuk uslijed uznemiravanja izbjegavati boravak na području vjetroelektrane. Također, u obuhvatu zahvata nalaze se staništa pogodna za ciljnu vrstu POVS-a HR5000028 Dinara, medvjed te se provedbom zahvata također, ne može isključiti mogućnost da će navedena ciljna vrsta uslijed uznemiravanja izbjegavati boravak na području vjetroelektrane.

Lokacija vjetroelektrane Bradarića kosa predstavlja potencijalno lokaciju pogodnu za hranjenje ciljnih vrsta šišmiša obližnjih područja ekološke mreže, primjerice HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem i HR5000028 Dinara. Sustav Crvenkuša-Tamnica te Vodena peća, udaljeni su od zahvata oko 28 km, mjesta su važna za očuvanje ciljnih vrsta šišmiša POVS-a HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem, dugokrilog pršnjaka i dugonogog šišmiša. Maksimalna dnevna migracija za dugokrilog pršnjaka je od 30-

40 km, dok je za dugonogog šišmiša do 31 km. Također, područje POVS-a HR5000028 Dinara, udaljeno oko 7,5 km od lokacije zahvata, važno je područje za ciljne vrste šišmiša: oštrouhi šišmiš, veliki šišmiš i južni potkovnjak, a navedene ciljne vrste oštrouhi šišmiš i veliki šišmiš se mogu hraniti na maksimalnim udaljenostima do oko 25 km od mjesta kolonije. Iako se obuhvat planiranog zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljne vrste šišmiša navedenih POVS područja, a s obzirom na ekologiju ciljne vrste, odnosno na udaljenosti koje ciljne vrste šišmiša mogu prijeći tijekom svakodnevne aktivnosti pri čemu može doći do kolizije ciljnih vrsta šišmiša s lopaticama vjetroagregata. Također, sama vjetroelektrana može utjecati na izmjenjivanje migracijskih ruta za pojedine ciljne vrste šišmiša.

Iako se planirani zahvat nalazi izvan područja ekološke mreže, provedbom zahvata može doći do značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste POP-ova HR1000028 Dinara, HR1000029 Cetina i HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora koje lokaciju zahvata koriste za lov kao i na one ciljne vrste koje lokaciju zahvata koriste za migraciju. Uz efekt barijere, moguć je i utjecaj kolizije i stradavanja jedinki ciljnih vrsta ptica s lopaticama vjetroagregata. Također, s obzirom da je zahvatom predviđena izgradnja dalekovoda, ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja stradavanja ciljnih vrsta ptica navedenih POP područja uslijed elektrokcije.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja (samostalno i kumulativno) planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Stoga je riješeno kao u izreci, te je za planirani zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene.

U svrhu izrade Glavne ocjene potrebno koristiti najrecentnije stručne smjernice (npr. Eurobats za šišmiše, NatureScot za ptice) te je za ocjenu značajnosti utjecaja na ciljne vrste ptica potrebno napraviti izračun (model) rizika od kolizije (engl. *collision risk assessment*) i propisati odgovarajući program praćenja stanja. Također, potrebno je primjereno sagledati kumulativne utjecaje s ostalim izgrađenim i odobrenim zahvatima, a posebno ostalim vjetroelektranama i pratećim elektroenergetskim objektima. U Glavnoj ocjeni, moguće utjecaje zahvata obvezno je sagledati u odnosu na ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima predmetnih područja ekološke mreže. Podaci terenskih istraživanja na temelju kojih se u Glavnoj ocjeni procjenjuje mogućnost utjecaja zahvat na ciljne vrste ptica, šišmiša i velikih zvijeri, kao i na temelju kojih se radi izračun (model) rizika od kolizije ptica, ne mogu biti stariji od 5 godina.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. HEP-Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb (*R s povratnicom*)
2. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb (*elektorničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*)